

Kísérő tanári beszámoló
Bánfai Zsolt

A 2022. július 1-jétől július 31-ig Németországban teljesített egy hónapos ERASMUS+ szakmai gyakorlat résztvevői szakmai bontásban, munkáltatók szerint:

NÉV	SZAKMA
1. Katona János	erdész-vadgazda
2. Bucskó Kristóf	erdész-vadgazda
3. Rábai Attila	erdész-vadgazda
4. Újvári Alex	erdész-vadgazda
5. Kiss István Árpád	pék
6. Szilágyi Lóránt József	pék
7. Nagy Nóra	pék
8. Rákos Lilla	pék
9. Sebestyén Trisztán	pék
10. Molnár Zsolt	pék
11. Hegedűs Imre	gépész, mezőgazda
12. Fazekas Norbert	gépész, mezőgazda
13. István Attila	gépész, mezőgazda
14. Hüse Milán	gépész, mezőgazda
15. Juhász Lajos	gépész, mezőgazda
16. Kerekes Máté	gépész, mezőgazda

Munkahelyek, értékelő munkáltatók:

- 1-4: **Billenhagen**, Dr. Bernhard von Finckenstein, Hans Brunck
5-6: **Ribnitz-Damgarten**, Thomas Müller
7-10: **Rostock**, Matthias Grenzer
11-14: **Ribnitz, Barth-Hirschburg**, Tino Leitpold
15-16: **Zepelin**, Benedikt Ley

A tanulók szálláshelyei:

Sanitz, Ribnitz-Damgarten, Rostock, Barth, Tarnow.

Tanulóink a Munkáltatókkal kötött szerződések értelmében a nyelvi felkészítő után (iskolánkban, az ÉASzC Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium telephelyén, 4220 Hajdúböszörmény, Radnóti M. u. 3-ban, melynek egyik részét, szakmai nyelvből én magam tartottam, a kiutazást követően pedig egy hétvégén keresztül Dr. Edda Henze, németországi partnerünk, Klein Wehendorfban), Mecklenburg-Vorpommern tartomány területén, egy hozzávetőlegesen 100-150 km-es körben voltak 2-3-4 fős csoportokban önállóan és szétszórta elhelyezve. Ebbe a földrajzi környezetbe munkahelyek és a szálláshelyek összessége egyaránt beletartozott.

Mivel Szabó György kísérőtanár-kollégám a beszámolójában a 2022. július hónap Németországban teljesített szakmai gyakorlat minden lépését, történéseit, a kettőnk által végzett munkát, időpontoknak és helyszíneknek megfelelő bontásban és taglalásban részletesen kifejtette, én a magam részéről itt és most inkább az ERASMUS+ program tágabb összefüggéseiről, pozitív hozadékaikról számolok be.

Az európai oktatás, képzés támogatására irányuló uniós program már másfél évtizede van jelen az intézmény életében. Az aktuálisan lezajlott pályázatnak köszönhetően két év alatt összesen 28 diák vehetett részt külföldi gyakorlaton a "mobilitási alprogramban". A pályázatba bekerült tanulók az elmúlt években kiválthatták a lezárt tanévhez tartozó nyári gyakorlatukat, hiszen minden korábbi Erasmus-os út a nyári időszakra esett. A pandémia okozta halasztást és csúszást követően 2021. szeptemberében tizenketten utaztak ki a program keretében, 2022. júliusban pedig 16 fiatal dolgozott a németországi gyakorlati helyszíneken.

Az a tapasztalatunk, hogy a külföldi gyakorlatok motiválták a gyerekeket, megerősítették őket. Ezeknek az utaknak köszönhetően a tanulók egyrészt kulturális kitekintést kaptak (hétfélig közös kirándulások, helyi látnivalók, érdekességek és kulturális értékek megtekintése révén), másfelől pedig többet láttak tanult szakmájukat illetően is. Volt már példa arra, hogy tanulóink a kint töltött gyakorlat után, tanulmányai végeztével visszautazott a külföldi munkáltatóhoz, már nem szakmai gyakorlatra, hanem hivatalosan, dolgozni. Az is nagyon jó érzéssel töltött el bennünket, amikor az egyik program során a munkáltató ki is emelte az egyik (élelmiszeripari, hentes) tanuló gyakorlaton nyújtott teljesítményét, és ez alapján, mint várható kiváló

munkaerőt, szakembert említette. Ez is bizonyítja, hogy tanulóink a munkát, az új szakmai részét tényleg komolyan vették, valamint nagyon élvezték a kulturális programokat is, melyek során természetesen kiváló alkalmuk is nyílt idegennyelv-tudásukat gyakorolni, továbbfejleszteni is. A program részletes feldolgozását power point prezentációs anyagban végeztük el. A fiatalok a kulturális programok során egymással is találkozhattak, ilyenkor örömmel adták át tapasztalataikat egymásnak. Mindezek együtt jó emlékekké alakították számukra a kinn töltött időt.

A munkáltatók korrekten és segítőkészen viszonyultak tanulóinkhoz és örömmel vettük, hogy megfelelő szintű szakmai feladatok elvégzésével bízták meg őket. A diákoknak lehetőségük volt betekinteni a németországi szakmai háttérbe, alkalmazott munkamódszerekbe és technológiákba, sőt a saját területükön tevékeny részesei is lettek olyan feladatoknak, melyek bizalmon is alapultak, hiszen több esetben komoly gépkezeléssel és berendezések üzemeltetésével is megbízták őket. Ebből is látszik, hogy a munkáltatók nemcsak bíztak bennük, de értékelték is végzett munkájukat és teljesítményüket. Nagy örömmre szolgál, hogy a munkáltatói értékelésekben igen sokuknál olvashatjuk a „szorgalmas”, „udvarias” és „megbízható” jelzőket, értékelő minősítéseket. Probléma egyetlen munkahelyen volt, 2 gépész fiúval, akik hozzáállását kezdetben erősen kifogásolta a munkaadójuk, viszont személyes közbenjárásunkra kaptak további lehetőséget a javításra, mellyel aztán éltek is. Az ő értékelésükben a történetek sajnos a kapott minősítésükön tükröződnek. A tanulók Szakmai feladatait az elkészített munkanaplók, a munkáltatói minősítéseket, véleményeket, visszajelzéseket pedig a program-dokumentációk, munkáltatói értékelő lapok teljes részletességgel tartalmazzák.

Összességében elmondható, hogy valamennyiük látásmódja szélesedett. 'High tech' eszközökkel dolgozhattak a külföldi szakmai gyakorlat ideje alatt, és emellett formálódott kulturális szemléletük is. Bízom benne, hogy sikerült hozzájárulnunk ahhoz is, hogy tudatosodott bennük: ők ugyanúgy európai polgárok, mint minden más nemzet, az ezzel járó nem csak kötelezettségekkel, de a megfelelő jogokkal is.

Kísérő tanári beszámoló

Szabó György

Mint kísérő tanár, munkatársaimmal vettem részt az Erasmus + pályázatban, melyet iskolánk sikeresen nyert el. Ebben évben 16 diák töltötte egy hónapot a Németországi gyakorlati helyén. Az első turnusban tizenkét diákot sikerült egy hónapnyi németországi munkatapasztalathoz és sok-sok kulturális emlékhez juttatni.

A pályázat előkészítésében Markóné Papp Magdolna és Ökrös Dániel nyújtott rengeteg segítséget. A szervezési munkákat a német fél részéről Dr. Edda Henze biztosította.

Az indulás napja 2022.07.01. péntek, kora hajnal. Indulás helyszíne: Hajdúböszörmény Radnóti Miklós utca 3. Miután a diákok felvették az első hétvégére járó költőpénzt és elbúcsúztak szeretteiktől és családjuktól útnak indultunk.

Hosszú út állt előttünk, több mint 1300 kilométer melyet két, személyes kisbusszal teljesítettünk. A diákok egy napi élelemmel innivalóval foglaltak helyet egy Mercedes kisbuszban foglaltak helyet. A diákok nagyobb utazótáskáit, csomagjait pedig Bánfai Zsolt kollégámmal a másik kisbuszba helyeztük el.

Az útvonal: Hajdúmszörmény-M35 autópálya-M3 autópálya. Itt iktattuk be első pihenőnket és tankoltuk meg a két járművet majd haladtunk tovább az M3-as autópályán-M0 körgyűrű-M1 autópályán a Szlovákia felé, itt a határ előtt újabb pihenő és tankolás és egy-egy utolsó jelzés az otthon maradtaknak. Szlovákiába a csomagokkal megrakott kisbusszal megálltunk és pályadíjat vásároltunk, a rövid 60-km-es szakaszt letudva érkeztünk meg Csehországba. itt újfent megálltunk a Szlovák-Cseh határon már mindkét járműre pályadíjat vásároltunk. Csehországban két nagyobb várost Bruno-t és Prágát érintve haladtunk Németország irányába. Újabb pihenőt Prágában tartottunk és újból megtankoltunk a járműveket. Ezután a Cseh-Német határon álltunk meg, de itt csak „cigaretaszünet” volt tankolás még nem. Németországban az első nagyobb város Drezda volt, ezután már csak egy főváros Berlin elhagyása után érkeztünk meg természetesen pihenő és tankolás is volt. A teljes útszakaszt 18 óra alatt sikerült teljesíteni. A diákokat szállító busz ugyanis 90km/órás sebesség korlátozással tudott haladni, mi pedig a másik gépjárművel tartottuk ezt a tempót.

Megérkeztünk Klein Wehendorfba Eddáékhoz itt volt a diákok szállása az első hétvégén. Ez egy Sanitz melletti kis tanya. Péntek este 21:45 körülre érkeztünk meg a diákok kipakolták csomagjaikat és elfoglalták szobáikat. Két sofőr, akik a Mercedes váltásban vezették másnap

kora reggel indultak haza így igyekeztünk mi is elfoglalni szállásunkat, megírtuk az itthoniaknak, hogy minden rendben volt az úton és mi is pihentünk.

Már az első hétvége is tartalmasan telt az első napon a délelőtti nyelvi felkészítőn vettek részt a diákok ezután délután Sanitz városával ismerkedtünk meg vonattal pedig látogatást tettünk Rostockba megvásároltuk a diákok tömegközlekedéshez szükséges bérleteit. Megtekintettük délután a történelmi belvárost a kikötőt és a strandot is. Majd vonattal visszamentünk Sanitzba késő délután. Vasárnap a diákokat csoportonként 4 fős csoportonként eljuttattuk a szállásukra melyet vagy a pályázat állt számukra, vagy munkáltatóik fizettek nekik. Itt körbe jártuk szálláshelyeket, a telephelyeket ahol a diákok a következő heteket töltik.

A négy erdész Sanitzban kapott szállást, így őket hetente látogattuk nem kellett napi szinten tartottuk velük a kapcsolatot. A Rostocki pékeket ők négyen voltak elfoglalták szálláshelyüket valamint közösen bejártuk a munkahelyre vezető utat is velük. Így a későbbiek során zökkenőmentes volt a munkába járás. A másik két pék Ribnitz-Damgarten kapott szállást munkaadójuknál. Ők ketten jutottak leghamarabb szállásukról munkahelyükre szálláshely az emeleten, munkahely a földszinten. Őket is heti szinten több alkalommal látogattuk.

Ezen látogatások elsődleges célja a heti költőpénz kiosztása, a munkanaplók ellenőrzése volt. Ezen felül a hétvégi kulturális programokon is találkoztunk a diákokkal, valamint a diákok, akik külön-külön munkahelyeken voltak elszállásolva is ekkor találkoztak egymással.

A szükséges adminisztratív munkát, mind a szállásadók mind a munkáltatók felé a diákok szerződésének megírása megtörtént az első napokban minden munkahelyen. Így jártunk el a gépész tanulókkal is, akik összesen hatan voltak, két fős csoportokban külön-külön munkahelyen, ketten kaptak szállást és munkát Zepelinben, Barthban, Hirschburgban.

A diákok rengeteg szakmai fogást sajátíthattak el és különféle termékek elkészítési folyamatait tanulhatták meg a pékségekben. A gépészek és az erdész tanulók is sok új gépet, eszközt eljárást tanulhattak meg. Természetesen minden alapanyagot, félkész vagy készterméket módjukban állt megkóstolni a pék tanulóknak, akik még reggelit, tízórait is kérhettek maguknak, vagy vihettek szállásukra későbbi fogyasztásra. Egy-két alkalommal még diáktársaikat is meglepték finom kóstoló falatokkal. A változatos termékpaletta szinte minden elemének gyártásában részt vettek a diákok. Ők maguk is észrevették és kiemelték a magyarországi és itteni gyakorlati hely közötti különbségeket.

A gépész tanulók vagy a munkahelyükhöz közel kaptak szállást és a bejáráshoz kerékpárt, vagy a közvetlenül a munkahelyen lettek elszállásolva. Az első napokban a tanulók be jártak közvetlen munkatársaikkal a munkahelyszíneket és röviden megismerték a következő hónap teendőit. Az erdész tanulókat Sanitzi szálláshelyükön reggelente vették fel az erdészet dolgozói, és közösen jártak be a munkahelyre.

A szállások általánosságban jól felszereltek mind konyhaeszközökkel, mosási lehetőséggel el voltak látva, így a diákok saját maguk gyakorolhattak főzni és gondoskodhattak a munkaruha mosásáról is. Minden munkahelyen közösen megbeszélhettük a diákokkal mit írnak le munkanaplójukba mind tartalomban mind tematikában, ezt segíthettünk megbeszélésekkel, instrukciókkal. A Sanitzi diákokkal közösen látogathattuk a közelben található boltokat együtt intézhettük a bevásárlást, és kínálhattuk- kínálhatták egymást a diákok a frissen főzött ételekkel. A diákok roppant ügyesek és talpraesettek voltak, minden helyzetet megoldottak a tanulók emiatt nagy örömmel fogadták őket helyi erdészeti hivatalban és a nyelvi nehézségeken kívül egy rossz szót nem hallottunk róluk.

Akik nem velük töltötték az egy hónap minden napját a Ribnitz-Damgarten-ben pék gyakorlatot teljesítő két tanulók. Mondhatni nekik kellett a legkevesebbet vesződni a bejárással, hiszen munkahelyük és a pékség az utcaszinten-szuterénben található, majd pár emelettel feljebb a tetőtérben kaptak szállást a diákok. Így ők elmondhatták, hogy szó szerint 1 perc alatt beértek a szállásról a munkahelyre. Az itt lévő diákokat is hetente látogattuk a munkanaplókat ellenőriztük, a heti költőpénzeket kiosztottuk, valamint a hétvégi programokat igyekeztünk úgy alakítani, hogy kulturális élményekben gazdag legyen. Ezekben a hétvégi programokon találkozhattak a diákok a Rostocki szálláson lévő diáktársaikkal, vagy erdészekkel-gépészekkel. Az egy hónap alatt természetesen az ő munkájukkal is meg voltak elégedve a munkaadók olyannyira, hogy a későbbiek során is számítának a diákok munkájára itt. Így itt megtörtén a telefonszám és email cím csere a későbbi kapcsolatfelvétel érdekében. Ez a gyakorlati hely már régóta biztosítanak gyakorlati helyet hasonló pályázatokban résztvevő diákoknak, így külön öröm, hogy diákjaink ennek fényében is mondhatni kiemelkedően látták el a rájuk rótt feladatokat.

Napi szinten személyesen tartottuk a kapcsolatot az erdész diákokkal, a gépészekkel, pékekkel pedig online formában tartottuk a kapcsolatot a heti többszöri látogatás és napló ellenőrzése és kulturális programok során.

Az első hét az új ismeretek szerzéséről szólt. Adott munkahelyre mikor kell érkezni milyen munkaruha a kötelező, melyik eszközt hol találják, a tanulok, azokat mikor használják-, használhatják. Mikor milyen szóhasználat az adott helyzetben megfelelő. Valami ilyesmi gondolatok lehettek a diákfejekbe.

Nekünk, kísérőtanároknak pedig, fontos volt ellenőriznünk, hogy minden adminisztratív dolgot jól, kellő figyelemmel végeztünk-e el. Többször is át néztünk minden szükséges dokumentumot. És kezdhettük tervezni az első hét kulturális programjait. Folyamatos volt a kapcsolattartás a gyakorlati helyekkel is; mindenki időben megfelelően érkezett-e, vannak-e észrevételeik a diákoknak vagy a munkaadóknak. Kit keressenek, ha valami nemvárt akadály forgalmi dugó, járat késés, kimaradás történik. Az első hét ilyen izgalmak között telt el.

Második hétre mondhatni már szinte minden ment a jól meg szokott módon, történt a bevált ütemterv szerint a hét során az egyes munkahelyeket, személyesen beszélve a munkaadókkal és a diákokkal is. Ezen heti látogatások során igyekeztük a boltokba is eljuttatni a diákokat ezzel is könnyítve dolgukat, hiszen még cipekedniük sem kellett. A kulturális programok során meglátogattuk Rostock történelmi belvárosát és próbáltuk annak minden történelmi értékét megismerni, megismertetni a diákokkal. Az egyetemvárosi és Hansa városi múltra is felhívtuk a figyelmet. A közelben található kikötőt és az ott kiállított hajókat is megtekintettük. De nem csak Rostock belvárosát - kikőjét és tengerpartját látogattuk meg a diákokkal. Meglátogattuk a közeli Nienhageni erdőt, mely egy nagyon ritka és természeti jelenség, ami joggal nyerte el a diákok tetszését. De nem csak a Rostockban vagy Ribnitz-Damgarten-ben, Barthban, Zepelinben, Sanitzban, Hirschburgban lakó diákokkal ismertettük meg e szépségeket, hanem fordítva is a Rostocki diákokkal is bejártuk a többi diák szálláshelyének közelében található látványosságokat, érdekességeket. Ezen kívül meglátogattuk a Gelbensande-ben található vadászkastélyt, mert Rostock és Ribnitz-Damgarten között található, ezt a látványosságot az előző évben is meglátogattuk a diákokkal és most is nagy siker volt a kastálynak. A legnagyobb élmény mégiscsak talán a Vogelpark Marlow-ban volt, mely nem egy átlagos állat park. Megannyi ritka különös madár található itt. Egész napos sétánk sem volt elég, hogy bejárjuk a parkot megtekintésük az összes madár show-t. Valamint nem maradhatott ki a híres Karl's Adventure Village Rövershagen-ben ahol a szó szoros és átvitt értelmében még a kerítés is eperből volt. Eperből volt itt minden a toll, radír, üdítő, sütemény, ruha, minden, de minden, amit csak elképzélhet az ember körítve egy hatalmas, több tíz hektáros vidámparkkal.

Mindezen rengeteg programot a hétvégéken valósítottuk meg a diákok legnagyobb örömére. Könnyen meglehet felsorolásomból talán ki is maradt valami, annyi élményben volt részünk.

A második és harmadik hét már szinte szempillantás alatt el is telt, mindenki jól érezte magát, írótak a naplók, egyre jobban kitapasztaltuk melyik boltba miért érdemes menni, ha lassan és kicsit is, de bele is szoktunk a külhoni életvitelbe és munkákba. Szinte hihetetlen milyen gyorsan el tud telni egy programokkal teli élményekben gazdag programnap, így hamar elteltek a hetek és a hónap is.

Hirtelen el is telt ez az élménydús hónap. Nemsokára azon vettük észre magunkat, hogy a zárás adminisztratív dolgai rabolják el utolsó ott töltött napjaink drága perceit. Elkezdődött az emléktárgyak beszerzésének ideje: plüss figura, hűtő mágnes, cukrok, csokik, kinek mi ízlése szerint. Újra mehettünk a diákokért Rostockba és Ribnitz-Damgarten-be, Zepelinbe, Barthban, Hirschburgba, akik újra hosszabb időre élvezhették egymás társaságát Klein Wehendorfban az Edda által adott szálláshelyen az utolsó indulás előtt ott töltött estére. Meg is volt az öröm mindenki részéről. Már élőszóban is megvitathatták kinek milyen volt ez az egy hónap. Kisvártatva már azon kaptuk magunkat, hogy újra csomagolunk, pakolunk, várjuk a holnapot, hogy újra elinduljunk most már haza!

Annak rendje és módja szerint megérkezett a második kisbusz is. Rövid beszélgetés után most már utolsó alkalommal pihenni tértünk, a már jó előre megbeszélte módon a csomagok összekészítve, szobák rendbe téve, ébresztők beállítva várták a reggeli utazást. Újra nem kis feladattal találtuk szembe magunkat. Kora hajnalban ébresztő. Csomagok bepakolása a kocsikba, újra elosztani ki melyik helyre ülhet, ismét előttünk állt több mint 1300 km- és több mint 18 óra utazás négy országon és öt fővároson át: Németország- Berlin, Csehország – Prága, Szlovákia – Pozsony, Magyarország – Budapest, és legvégül a hajdúk fővárosa Hajdúböszörmény. Szerencsére most, is mint egy hónappal ezelőtt, az út zökkenőmentes volt. Nagy is volt az öröm itthon, mikor hazaértünk és mindenki viszontláthatta szeretteit, barátait. Miközben távol voltunk ottani énkünk mindig azon gondolkodott, otthon vajon mi történik éppen. Most hogy haza értünk már talán azon gondolkodunk, mikor kikkel és pontosan hova megyünk legközelebb.

A gyakorlati utak során mind a két alkalommal történt közös gulyás főzés, az erdészeket foglalkoztató erdészháznál.

Ezen alkalmak során valamint a napi programok, munka, hétfői kulturális programok során is főként angol nyelven beszéltem a diákokat foglalkoztató cégek dolgozóival.

A napi boltba járás során valamint a tankolásoknál is főként angol nyelven sikerült magam megértetni.

A diákok hétfélig kulturális programjai során is az angol nyelvre volt számomra a kommunikáció formája. Itt sok kulturális érdekességet a térségre jellemző fontos adatot és információt is szerencsére a múzeumok és látványosságok is ellátták angol nyelvű ismertetőikkel.

A gyakorlati utak során sok új kifejezést ismertem meg a cégeknél a diákokkal dolgozó munkatársakkal való beszélgetések során.

Bemutatták a cégekre jellemző tevékenységeket, munkafolyamatokat, adott esetben a termékek készítését és a kész termékeket is.

Valamint a múzeumokban is sok esetben az angol feliratok és a tárlatvezetéshez adott audio kommentár is megannyi érdekes információval látott el.

Szakmánkat tekintve az erdészet és a vadgazdálkodás területein is láthatóan vannak hazánkban lemaradásban főként eszközöket tekintetében. A szakmai szemlélet pedig mivel más éghajlati térség mások a térségre jellemző fajok vagy vadászati módszerek úgy gondolom nem mutatnak releváns különbségeket. Alapjaiban megegyeznek.

Azt viszont minden szakmára jellemzően el lehet mondani a munkáltatók sokkal nyitottabbak, toleránsabbak, segítőkészek. Jobban érvényesül a diákok segítése és mind szakmailag mind emberileg támogatóan lépnek fel a munkáltatók és a munkatársak is.

Az erdész tanulókat felügyelő erdészeti dolgozóval Hans-sal azóta is tartjuk a kapcsolatot, online formában.